## 1.5. Yerellik

İslamiyet, yerel değerleri de göz önünde bulundurur. Yayıldığı bölgelerdeki kültürel farklılıkları zenginlik olarak değerlendirir. Kültürel asimilasyona karşı çıkar. İslam Kültür ve Medeniyetinin farklı coğrafyalara yayılmasında ve kabul görmesinde yerel olana zarar vermeme ve onu koruma anlayışı etkili olmuştur.

Örf ve adetler, İslam hukukunun dört temel kaynağı olan Kur'an, sünnet, icma ve kıyastan sonra gelen kaynakları arasında yer alır. Kurallar ve karşılaşılan sorunlara çözüm aranırken halkın uygulamaları da dikkate alınır.[13] Örf, temel kaynaklara ters düşmemek şartıyla geçerlidir. Mecelle'de, bu konu "Örf ile tayin, nass ile tayin gibidir." şeklinde ifade edilmiştir.[14]

*BİLGİ NOTU*

Örf; Aklın yol göstermesiyle kişilerde yerleşen ve aklı selimce benimsenip kabul edilen şeydir.

*Abdulkadir Şener, İslam Hukukunda Örf, s. 102.*

İslam insanların günlük yaşantısına doğrudan karışmaz. Kendi ilkelerini ortaya koyar, bu ilkeler çerçevesinde insanlara serbestlik tanır. Araplar, Türkler, Hintliler ve diğer İslam toplulukları, farklı yerel kimlikleriyle İslam Medeniyetini meydana getirmişlerdir. Endülüs İslam Medeniyeti ile Hint İslam Medeniyeti, birbirinin aynısı olmadığı gibi birbirinden farklı da değildir. Fakat her bir medeniyetin özü, İslam'ın ana ilkelerine ve hayat anlayışına dayanmaktadır.

*TARTIŞINIZ*

Yavuz Sultan Selim, İslam birliği için Arapçayı resmî dil olarak benimsemek istemiş; ulema "Biz sizleri kabileler hâlinde yarattık ki tanışasınız..." (Hucurat suresi, 13. ayet) ayetini okumuş; "Allah'ın ayetlerine karşı mı geleceksin?" sözüyle uyarınca Sultan bundan vazgeçmiştir.

➔ Yukarıda belirtilen olayı, ayetin ışığında değerlendirerek İslam'ın yerelliğe bakışını tartışınız.

12 "İyiliği emretmek, kötülükten sakındırmak" anlamına gelen ibareler için bk. Al-i İmran suresi, 110. ayet; Maide suresi, 78-79, 105. ayetler; Tevbe suresi, 67. ayet; A'raf suresi, 163. ayet; Nahl suresi, 125. ayet; Taha suresi, 43. ayet.
13 Osman Keskioğlu, Fıkıh Tarihi ve İslam Hukuku, s. 35
14 Osman Keskioğlu, Fıkıh Tarihi ve İslam Hukuku, s. 36
15 bk. Ahzab suresi, 40. ayet.